

## SPIS TREŚCI

|                                                           |    |
|-----------------------------------------------------------|----|
| Wstęp . . . . .                                           | 5  |
| Część I. Uchodźstwo polskie na terenie Algierii . . . . . | 10 |

1. Masowa emigracja Polaków na zachód. Pierwsze posunięcia rządu francuskiego wobec uchodźców, s. 10 — 2. Ekspedycja algierska Karola X z 1830 r. Stanowisko Monarchii Lipcowej wobec nabytku. Związek między etapami podboju Algierii a stosunkami francusko-angielskimi, s. 12 — 3. Rok 1832. J. Poulain występuje z pomysłem osadnictwa polskiego w Algierii. Stosunek francuskich władz wojskowych do projektowanej kolonii. Stanowisko emigracji polskiej, s. 19 — 4. Rok 1833. Okrzepnięcie rządowej tendencji zmierzającej do przerzucenia uchodźstwa politycznego do Afryki. Dzieje transportu polskiego na „Reginie”. Rozbieżności między Ministerstwem Spraw Wewnętrznych a Ministerstwem Wojny, s. 24 — 5. Lata 1833—1856. Status administracyjny emigrantów w Afryce. Niechęć II Republiki do przyjmowania uchodźców do Algierii. Dzieje transportu polskiego na „Gian Mateo” (1849). Zamknięcie kolonii przed emigrantami pozabawionymi środków do życia (1851). Polityka finansowa stosowana wobec emigrantów. Leczenie chorych, s. 30 — 6. Rok 1836. Narodziny rządowej koncepcji kolonizowania Algierii emigrantami politycznymi. Transport polski na „Guerrière”. Organizacja dépôt algierskiego (1837), s. 42 — 7. Liczebność emigracji cywilnej. Stratyfikacja zawodowa, s. 48 — 8. Osoba Teofila Mirskiego. Nadanie mu przez władze w koncesję Rassauty (1835). Stosunek Mirskiego do plemion arabskich. Zagospodarowywanie majątku. Bankructwo. Znaczenie Mirskiego w dziejach kolonizacji Algierii, s. 51 — 9. Lata 1837—1856. Podział na stronnictwa. Niepodważalne wpływy Towarzystwa Trzeciego Maja. Radykalizacja nastrojów w czasie Wiosny Ludów. Powstanie sekcji TDP (1848). Walka między demokratami a lambertystami w okresie wojny krymskiej, s. 62.

|                                                             |    |
|-------------------------------------------------------------|----|
| Część II. Polscy emigranci w Legii Cudzoziemskiej . . . . . | 82 |
|-------------------------------------------------------------|----|

1. Legia Cudzoziemska jako część składowa Armii Afrykańskiej, s. 82 — 2. Rządowe intencje wcielenia Polaków do Legii. 16 I 1832 r. — decyzja marsz. Soulta o powołaniu 6 batalionu polskiego. Protest Polaków. Odroczenie organizacji polskiej w Legii (II 1832 r.), s. 85 — 3. Problem eks-powstańców internowanych w Prusach i niechęć Francji do ich przyjmowania. 19 VI 1832 r. — wznowienie przez marsz. Soulta projektu batalionu polskiego. 29 VI 1832 r. — ogłoszenie w zakładach werbunku ochotników. Gwałtowna reakcja emigrantów. Dzieje transportu polskiego na „Lachs”. 1 III 1833 — utworzenie w Algierze 1 kompanii polskiej, s. 92 — 4. Trzy transporty polskie wysłane z Prus w 1833 r. 16 I 1834 r. — rozkaz marsz. Soulta w sprawie tworzenia batalionu polskiego z żołnierzy deportowanych z Prus. Aprobata Czarotorskiego dla służby w Legii. Ne-

gatywny stosunek większości emigracji. Postawa deportowanych ze statku „Union”, s. 109 — 5. Cztery kompanie polskie w Bougie, ich udział w walkach i wyróżnianie się. 1 VII 1834 — organizacja w Oranie tzw. 4 batalionu polskiego. Nastroje wśród legionistów. Kadra oficerska, osoba mjra Tadeusza Horaina. Życzliwość dla Polaków ze strony francuskich władz w Algierii. Udział batalionu w bitwie pod Moulley-Ismaïl i nad Mactą (1835), s. 123 — 6. Koncepcje Czartoryskiego odnośnie do sposobu tworzenia oddziałów polskich w Afryce. Negatywny stosunek Ministerstwa Wojny do propozycji księcia, s. 136 — 7. Lata 1834—1848. Rekrutacja do Legii. Brak stanowisk oficerskich. Likwidacja batalionu w 1835 r. Kariery polskie w Legii Cudzoziemskiej, s. 143 — 8. Nadzieje wywołane powstaniem krakowskim. Pomysł gen. Bema o przygotowaniu kadr powstańczych pod pozorem kolonii polskiej w Afryce (1846), s. 146 — 9. Legioniści w planach Czartoryskiego w l. 1848—1849. Postawa Polaków w Legii w okresie Wiosny Ludów. Rola legionistów w polityce Czartoryskiego podczas wojny krymskiej, s. 150.

|                    |     |
|--------------------|-----|
| Posłowie . . . . . | 166 |
| Résumé . . . . .   | 168 |